

การนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2*

DESIRED TEACHING SUPERVISION OF TEACHERS AT RAJAVINITBANGKHEN SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF BANGKOK SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ทศพร เกตุณอม

Thasporn Kettanom

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Education, Siam Technology College, Bangkok, Thailand

Corresponding author E-mail: kettanom23@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและแนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน จำนวน 92 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียนด้วยวิธีจับฉลาก เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.94 และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้นำ ด้านการนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูลและด้านการนิเทศแบบชี้นำควบคุม ตามลำดับ ส่วนแนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) การนิเทศแบบร่วมมือ ควรสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการแก้ปัญหาและพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดคุณภาพต่อผู้เรียนและเป็นการพัฒนาศักยภาพของครู 2) การนิเทศแบบไม่ชี้นำ ครูเป็นผู้ตัดสินใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง เพื่อการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้มีการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามวิถีประชาธิปไตยด้วยความเหมาะสมตามสถานการณ์ 3) การนิเทศแบบชี้นำให้ข้อมูล ควรส่งเสริมสนับสนุนและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยยึดหลักการพึ่งพากันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียน และ 4) การนิเทศแบบชี้นำควบคุม ควรชี้แนะให้ความรู้ กระตุ้นครูให้มีการพัฒนาวิธีการสอนสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูสามารถนำสื่อการเรียนการสอนมาประยุกต์ให้ทันสมัย

คำสำคัญ: การนิเทศการสอน, โรงเรียนราชวินิตบางเขน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

Abstract

This study examined the levels and approaches for developing desirable instructional supervision among teachers at Rachawinit Bangkok School. The research employs a Quantitative methodology, with a sample comprising 92 teachers selected through stratified random sampling based on school size. The research instruments include a five-point Likert scale questionnaire with a reliability coefficient 0.94 and an interview protocol. Data were analyzed using statistical methods, including mean, standard deviation, and content analysis. The findings indicate that the level of desirable instructional supervision among teachers at Rachawinit Bangkok School is high across all dimensions. When ranked from highest to lowest, the dimensions are as follows: Collaborative supervision, Non-directive supervision, Directive-informational supervision, and Directive-control supervision. Regarding the development of desirable instructional supervision, the study proposes the following approaches: 1) Collaborative Supervision: establishing a shared understanding in problem-solving and development processes to enhance student learning outcomes while fostering teachers' professional growth. 2) Non-directive Supervision: empowering teachers to independently make decisions in addressing instructional challenges, thereby promoting high-quality and effective teaching within a democratic framework that adapts to contextual needs. 3) Directive-Informational Supervision: supporting and improving instructional processes by ensuring they remain up-to-date while fostering a mutually beneficial relationship between supervisors and supervisees to enhance student learning quality. and 4) Directive-Control Supervision: Providing guidance, knowledge, and motivation to teachers to refine their teaching strategies and integrate instructional media effectively. Stimulate teachers to develop teaching methods to build morale and encourage teachers to apply modern teaching materials.

Keywords: Supervision Development, Rajavinit Bangkok School, Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2

บทนำ

สังคมโลกปัจจุบันการจัดการศึกษาและการเรียนรู้มีเป้าหมายที่สำคัญเพื่อการพัฒนาคนในฐานะพลเมืองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล มีทักษะจำเป็นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การศึกษาจึงต้องเรียนให้บรรลุทักษะ จากรู้วิชาไปสู่การใช้วิชาเพื่อการดำรงชีวิตในโลกแห่งความเป็นจริง การเรียนจึงต้องเน้นเรียนโดยการลงมือทำหรือฝึกฝน คนเราต้องฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นตลอดชีวิตซึ่งกระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้และกระบวนการหาคำตอบสำคัญกว่าคำตอบ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งตัวบุคคล สังคม และประเทศชาติ การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่คนส่วนใหญ่คำนึงถึง เพราะบุคคล

จะสามารถประสบความสำเร็จและเจริญก้าวหน้าได้นั้นล้วนมาจากการศึกษา การจัดการเรียนรู้จะสำเร็จได้ต้องผ่านกระบวนการที่มีประสิทธิภาพและพร้อมรับความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคศตวรรษที่ 21 โดยอาศัยการบริหารจัดการ การมีทุนมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา (พัชรกัญญ์ เมธาอัศรเกียรติ, 2565) การศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ ผู้บริหารจำเป็นต้องปรับบทบาทเพื่อผลิตเยาวชนให้ทันกับโลกแห่งการแข่งขัน เพราะปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจึงเป็นภารกิจที่ทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการอย่างเต็มที่ การจัดการศึกษาในสถานศึกษาผู้บริหารนับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากที่จะเป็นผู้นำในการพัฒนาทุกด้านทั้งงานวิชาการและกิจกรรมเสริมอื่น ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้สามารถพึ่งตนเองได้พร้อมทั้งยังร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และสามารถดำเนินชีวิตให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลกได้ (สมศักดิ์ สันธูระเวชญ์, 2567)

การบริหารสถานศึกษาผู้บริหารควรใช้กระบวนการนิเทศที่ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของครูและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนโดยการร่วมมือของบุคลากรทั้งหมดภายในสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อปรับปรุง ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การนิเทศที่เกิดจากความร่วมมือของบุคลากรภายในสถานศึกษาย่อมส่งผลดีและต่อเนื่อง เนื่องจากผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเป็นผู้ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่ย่อมแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด กระบวนการนิเทศจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าสู่มาตรฐานการศึกษาโดยการให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันและเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการเรียนการสอนซึ่งเป็นการวางแผนปฏิบัติงานที่มีขั้นตอนต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนลำดับสุดท้าย การนิเทศการสอนจึงเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงและเป็นที่ยอมรับในปัจจุบันว่าการนิเทศการสอนเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงเกี่ยวกับการสอนทั้งหมด ดังนั้น ไม่ว่าจะพิจารณาในแง่มุมใดก็ตาม ผู้บริหารสามารถใช้การนิเทศการสอนเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารสถานศึกษา การนิเทศการสอนจึงมีความสำคัญที่ผู้บริหารไม่อาจหลีกเลี่ยงได้และควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ระบบการบริหารมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (วีระยุทธ ขาตะกาญจน์, 2567)

การนิเทศการสอนมีความสำคัญต่อการพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษาในสถานศึกษา รวมถึงพัฒนาคุณภาพครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศการสอนของโรงเรียนราชวินิตบางเขน พบว่า ปัญหาหลายประการที่ทำให้การนิเทศการสอนในโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากการนิเทศการสอนยังขาดการประสานความร่วมมือ การระดมทรัพยากรบุคคล ชุมชนและองค์กรในท้องถิ่นยังอยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากโรงเรียนต้องเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษาและที่สำคัญครูในโรงเรียนเป็นผู้ที่รู้และเข้าใจปัญหาสำคัญต่าง ๆ ในโรงเรียนโดยตรงจึงจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาตนเองมากที่สุด การนิเทศการสอนจึงเป็นวิธีการหนึ่งของการพัฒนาซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาครู เพราะภารกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษาจะสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น สถานศึกษาใดที่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมีประสิทธิภาพในการทำงานและสามารถนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ก็จะประสบความสำเร็จ มีความก้าวหน้าสามารถพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาให้ได้มาตรฐานตามความคาดหวังของสังคมได้ การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาโดยผ่านการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (โรงเรียนราชวินิตบางเขน, 2567)

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษานิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามแนวคิดของ Glickman, C. D. & Ross, C. D. ที่เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการสอนไว้ 4 แบบ คือ 1) การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม 2) การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล 3) การนิเทศแบบร่วมมือ 4) การนิเทศแบบไม่ชี้แนะ (Glickman, C. D. & Ross, C. D., 2010) และแนวคิดของ Brown, W. & Moberg, D. ที่เสนอแนวคิดงานนิเทศไว้ 3 รูปแบบคือ 1) การนิเทศงานแบบเน้นคน 2) การนิเทศงานแบบเน้นงาน 3) การนิเทศงานแบบมีส่วนร่วม (Brown, W. & Moberg, D., 2009) อีกทั้งยังศึกษาแนวคิดของ Wiles, K. & Lowell, J. T. ที่กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำนิเทศงานคือ 1) บทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) บทบาทในฐานะผู้นำ 3) บทบาทในด้านการจัดและดำเนินงาน 4) บทบาทในการคัดเลือกและการใช้ประโยชน์บุคลากร 5) บทบาทในการสร้างขวัญของครู และ 6) บทบาทในการพัฒนาบุคลากรโดยการสังเกตการสอนเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอน (Wiles, K. & Lowell, J. T., 2009) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการเพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทางขับเคลื่อนการนิเทศการสอนในการพัฒนาคุณภาพงานด้านการจัดการศึกษาและให้มีความหลากหลายในการปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัวและมีอิสระในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลประกอบกับเป็นการสร้างรากฐานสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานของการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียน ราชวินิตบางเขน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 114 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน จำนวน 92 คน โดยการเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, R., 1967) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ครอบคลุมเนื้อหาและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index: IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้น นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, L. J., 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94 แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม 2) ด้านการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล 3) ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ และ 4) ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ (Interview Form) ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยนำผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยนำผลการวิจัยของแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์และเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน ในการตรวจเครื่องมือแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามออนไลน์ทาง google form จำนวน 92 คน ได้แบบสอบถามกลับคืนครบ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของข้อมูลตามแนวของลิเคิร์ต (Likert, R., 1967)
2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาโดยรวบรวมข้อมูลเป็นแนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครู

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน ด้วยการสัมภาษณ์โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้ผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การนิเทศการสอนที่พึงประสงค์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม	3.90	0.40	มาก	4
การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล	3.91	0.33	มาก	3
การนิเทศแบบร่วมมือ	4.09	0.50	มาก	1
การนิเทศแบบไม่ชี้แนะ	4.03	0.43	มาก	2
รวม	3.98	0.32	มาก	

จากตารางที่ 1 ระดับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.50) ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.43) ด้านการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.33) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = 0.40)

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นพ้องต้องกันได้แนวทางการพัฒนาด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า ควรสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการแก้ปัญหาและพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดคุณภาพต่อผู้เรียนโดยใช้เทคนิควิธีและกิจกรรม เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

2.2 ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ ผลการศึกษาพบว่า ครูควรเป็นผู้ตัดสินใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเองเพื่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้มีการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามวิถีประชาธิปไตยด้วยความเหมาะสมตามสถานการณ์

2.3 ด้านการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ควรส่งเสริมสนับสนุนและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยยึดหลักการพึ่งพากันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียน ผู้นิเทศให้ข้อมูลและวิธีการหลายวิธีให้ครูได้เลือกปฏิบัติและพยายามส่งเสริมครูในการตัดสินใจให้มากขึ้น

2.4 ด้านการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม ผลการศึกษาพบว่า ควรชี้แนะให้ความรู้ กระตุ้นครูให้มีการพัฒนาวิธีการสอนสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูสามารถนำสื่อการเรียนการสอนมาประยุกต์ให้ทันสมัย ผู้นิเทศต้องมีความรู้เรื่องนั้น ๆ ในเชิงลึกเป็นอย่างดีจึงจะทำให้ครูเกิดความไว้วางใจ เคารพนับถือและให้การยอมรับ

สรุปผลการศึกษานวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ เป็นกระบวนการที่สนับสนุนและพัฒนาการสอนของครูเป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจให้กับครู ช่วยเหลือส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยเป็นกระบวนการสนับสนุน ร่วมมือ แนะนำ ช่วยเหลือ การอำนวยความสะดวก และการประสานงานในการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน โดยมีรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เช่น การนิเทศแบบร่วมมือ การนิเทศแบบไม่ชี้หน้า การนิเทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูล การนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้บริหารควรสนใจในเรื่องแนวทางการนิเทศการสอนและนำไปประยุกต์ใช้กับบุคลากรในการเพิ่มพูนความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษาต่อไป

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่องการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

1. ผลการศึกษาระดับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้หน้า ด้านการนิเทศแบบชี้หน้าให้ข้อมูลและด้านการนิเทศแบบชี้หน้าควบคุม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศการสอนเป็นกระบวนการกระตุ้นการทำงานให้ประสบความสำเร็จและสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งกระบวนการนิเทศผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน มีความเชื่อถือศรัทธาและไว้วางใจซึ่งกันและกันโดยมุ่งพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับการศึกษาของ วิจิตรดา วรธาดาสวัสดิ์ ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศการสอนเป็นการมุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ผู้นิเทศจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจมีทักษะตลอดจนเจตคติที่ดีต่องานในหน้าที่ (วิจิตรดา วรธาดาสวัสดิ์, 2566) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ อัญชนา นิมะ ที่ได้ศึกษาเรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษารัฐจังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเป็นการช่วยเหลือส่งเสริมแนะนำการจัดการเรียนรู้ของครูพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติการสอนเพื่อคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของการจัดการศึกษา (อัญชนา นิมะ, 2567)

2. ผลการศึกษานวทางการพัฒนาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นพ้องต้องกันได้แนวทางในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ผลการศึกษาพบว่า ควรสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการแก้ปัญหาและพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดคุณภาพต่อผู้เรียนโดยใช้เทคนิควิธีและกิจกรรม เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการร่วมกันแก้ปัญหาต้องมีการวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมประเมินและ

สรุปผลซึ่งเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันในการช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาครูเพื่อให้ครูเกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพและเพื่อสร้างคุณภาพของผู้เรียนในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา สอดคล้องกับการศึกษาของ วราลักษณ์ อาจวิชัย ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบร่วมมือ ผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศควรเริ่มตั้งแต่การสร้างความรู้ความตระหนักร่วมกัน การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมลงมือติดตามและประเมินผล ร่วมมือปรับปรุงแก้ไขพัฒนาาร่วมกัน ตลอดจนการร่วมรับผลประโยชน์โดยการสร้างจิตสำนึกในวิชาชีพเพื่อประโยชน์แก่ผู้เรียน (วราลักษณ์ อาจวิชัย, 2565) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ กนกวรรณ อุทยานิน ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการนิเทศภายในแบบร่วมพัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบร่วมมือเป็นการดำเนินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูให้เหมาะสมขึ้น เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยังสามารถประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเพื่อพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ ทั้งนี้ผู้นิเทศการสอนต้องมีความรู้ความสามารถพอที่จะให้คำแนะนำแก่ครูได้ (กนกวรรณ อุทยานิน, 2565)

2.2 ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ ผลการศึกษาพบว่า ครูเป็นผู้ตัดสินใจในการแก้ปัญหาด้วยตนเองเพื่อการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้มีการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามวิถีประชาธิปไตยด้วยความเหมาะสมตามสถานการณ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการแก้ปัญหาเรื่องนั้น ๆ ตามความตั้งใจและต้องการแก้ปัญหา ผู้นิเทศไม่เป็นผู้นำและมีส่วนร่วมน้อยที่สุด เปิดโอกาสให้ครูได้ตัดสินใจและจัดดำเนินการเอง ผู้นิเทศเป็นเพียงผู้ช่วยสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ โดยเน้นการเกิดผลในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพรวมทั้งเป็นกระบวนการที่จะช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครูที่มีต่อการพัฒนาผู้เรียนโดยอาศัยการช่วยเหลือ นิเทศให้คำปรึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ ชลขรัส นุกอง ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สหวิทยาเขตบางมูลนาก ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบไม่ชี้แนะ เป็นการดำเนินการที่ส่งเสริม สนับสนุนครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการวางแผน วิเคราะห์ความต้องการของครู มีการประเมินการสรุปผลรวมทั้งติดตามและช่วยเหลือผลการแก้ปัญหาของครู (ชลขรัส นุกอง, 2564) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ภิชาวิชัย ยางงาม ที่ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบไม่ชี้แนะ ผู้นิเทศจะสร้างบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตรและให้อิสระในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้รับการนิเทศตามศักยภาพและความถนัดของแต่ละบุคคลทำให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ จึงทำให้ครูผู้รับการนิเทศมีความมุ่งมั่นและต้องการที่จะแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเองในทุกขั้นตอน โดยผู้นิเทศจะคอยให้การช่วยเหลือตามที่ครูผู้รับการนิเทศต้องการ (ภิชาวิชัย ยางงาม, 2564)

2.3 ด้านการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ควรส่งเสริมสนับสนุนและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยยึดหลักการพึ่งพากันระหว่างผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศเพื่อส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียน ผู้นิเทศให้ข้อมูลและวิธีการหลายวิธีให้ครูได้เลือกปฏิบัติและพยายามส่งเสริมครูในการตัดสินใจให้มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศเป็นการดำเนินการอย่างเป็นระบบยึดสัมพันธภาพในการทำงาน

ร่วมกัน ทำให้ครูผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและเชื่อถือในความสามารถของผู้นิเทศโดยปฏิบัติงานในความเข้าใจซึ่งกันและกันบนหลักประชาธิปไตย เป็นการส่งเสริมและสร้างสรรค์ให้เกิดองค์ความรู้ความสามารถตามความมุ่งหมาย สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้เกิดการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ สอดคล้องกับการศึกษาของ อุดุลย์ แสนสิบ ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูลเป็นการพัฒนาครูทางด้านวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้นิเทศเชื่อว่าครูทุกคนสามารถพัฒนาในระดับสูงได้ ถ้าได้รับความช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุนอย่างถูกวิธีและเหมาะสมกับลักษณะของระดับความสามารถในการพัฒนาครูแต่ละบุคคล (อุดุลย์ แสนสิบ, 2565) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ วรตну หนูทอง ที่ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูลเป็นกระบวนการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนการประสานร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาในการสอน ผู้นิเทศต้องมีความรู้ความสามารถมีความเชี่ยวชาญและน่าเชื่อถือที่มากกว่าอย่างชัดเจน (วรตну หนูทอง, 2563)

2.4 ด้านการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม ผลการศึกษาพบว่า ควรชี้แนะให้ความรู้ กระตุ้นครูให้มีการพัฒนาวิธีการสอนสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูสามารถนำสื่อการเรียนการสอนมาประยุกต์ให้ทันสมัย ผู้นิเทศต้องมีความรู้เรื่องนั้น ๆ ในเชิงลึกเป็นอย่างดีจึงจะทำให้ครูเกิดความไว้วางใจ เคารพนับถือและให้การยอมรับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริม กระตุ้น ร่วมคิด ร่วมทำ สร้างเสริมกำลังใจให้ครูผู้รับการนิเทศสามารถพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายได้ซึ่งส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนาผู้เรียนด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ อธิกร ทาแกง ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาบทบาทการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบชี้แนะควบคุมเป็นการช่วยเหลือครูในด้านการให้บริการเพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ โดยอาศัยการช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความรู้และฝึกปฏิบัติด้านเทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ ทั้งการใช้และสร้างสื่อนวัตกรรม (อธิกร ทาแกง, 2564) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ปาจริย์ หงษ์แก้ว ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศแบบชี้แนะควบคุม ครูผู้รับการนิเทศมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้นิเทศแนะนำ ครูผู้รับการนิเทศไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหา ผู้นิเทศต้องเป็นผู้ตัดสินใจและรับผิดชอบในวิธีการแก้ปัญหา ในขณะเดียวกันก็ต้องสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรงและสร้างขวัญและกำลังใจจะทำให้ครูผู้รับการนิเทศมีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ (ปาจริย์ หงษ์แก้ว, 2563)

การนิเทศแบบชี้แนะควบคุมเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรพัฒนาครูโดยมีความเชื่อมั่นพื้นฐานที่ว่ามีมนุษยธรรมพัฒนาตนเองได้ ตามที่ Glickman, C. D. & Ross, C. D. ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศแบบชี้แนะควบคุมว่าเป็นพฤติกรรมการนิเทศภายในที่เน้นการประพฤติปฏิบัติด้วยการพูด การใช้ภาษาท่าทางต่าง ๆ ในการให้คำแนะนำช่วยเหลือครู ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถ

กระทำกับครูเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มโดยการให้คำแนะนำชี้แนวทางปฏิบัติโดยตรงเหมาะสมสำหรับครูที่มีระดับพัฒนาการที่ต่ำมาก ความรู้ ความเชี่ยวชาญและมีความผูกพันในภาระหน้าที่อยู่ในระดับต่ำมากที่สุดและมีปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เป็นปัญหาสำคัญ ผู้นิเทศจึงควรพิจารณาเลือกใช้วิธีการนิเทศแบบชี้แนะควบคุมในกรณีต่อไปนี้ 1) ครูมีระดับความสามารถในการปฏิบัติงานและระดับพัฒนาการต่ำมาก 2) ครูมีความรู้น้อย มีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามที่ ผู้นิเทศแนะนำและคิดว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตาม 3) ในกรณีที่ผู้นิเทศมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการแก้ปัญหาเรื่องนั้น หรือกรณีที่ครูต้องการให้ผู้นิเทศเป็นผู้ตัดสินใจวิธีดำเนินการ และ 4) ในกรณีที่เป็นเรื่องเร่งด่วน ผู้นิเทศไม่มีเวลาพอที่จะมาให้การนิเทศแก่ครูโดยตรง (Glickman, C. D. & Ross, C. D., 2010)

เมื่อผู้นิเทศแสดงพฤติกรรมกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุมแล้ว ความสำเร็จที่เกิดขึ้นนั้นจะมุ่งเน้นที่งานเป็นหลัก แม้ว่าพฤติกรรมกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุมอาจเหมือนเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แต่ในมุมกลับหากผู้นิเทศแสดงพฤติกรรมกรรมการนิเทศแบบชี้แนะควบคุมกับบุคคลที่เหมาะสมสอดคล้องกับการใช้พฤติกรรม กรรมการนิเทศในรูปแบบนี้ก็จะเกิดประโยชน์ต่อการนิเทศด้วยเช่นกัน ในกรณีที่ครูผู้รับการนิเทศมีระดับความสามารถและระดับพัฒนาการในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ รวมทั้งมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้นิเทศแนะนำซึ่งอาจเป็นครูใหม่ที่ไม่เคยประสบการณ์ในการสอนมาก่อนหรือขาดความรู้ ความสามารถในการเรื่องที่ผู้นิเทศมีมากกว่าหรืออาจเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนและมีเวลาจำกัด

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า 1) ระดับการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครูโรงเรียนราชวินิตบางเขน ประกอบด้วย ด้านการนิเทศแบบร่วมมือ ด้านการนิเทศแบบไม่ชี้แนะ ด้านการนิเทศแบบชี้แนะให้ข้อมูล ด้านการนิเทศแบบชี้แนะควบคุม แต่ละด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาการนิเทศการสอน จะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งได้จากการที่ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาด้านการสอน การจัดกระบวนการสอน การสร้างกำลังใจที่ดีจากการได้รับการนิเทศการสอนนั้น ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ 1) ควรศึกษาตัวแปรแต่ละตัวในเชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน 2) ควรนำกระบวนการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ไปใช้ให้บรรลุเป้าหมายเรื่องการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ และ 3) การนิเทศการสอนควรทำให้เกิดบรรยากาศที่สามารถเปิดใจ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายพร้อมที่จะสะท้อนมุมมองความคิด การยอมรับและการเปลี่ยนแปลงตนเองด้านการจัดการเรียนการสอนให้เกิดการพัฒนาขึ้น ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการนิเทศแนวใหม่ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 2) ควรศึกษาการนิเทศการสอนที่พึงประสงค์ของครู โดยเปรียบเทียบสถานศึกษาขนาดใหญ่ กลาง เล็ก ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ อุทยานิน. (2565). แนวทางการนิเทศภายในแบบร่วมพัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชลขรัส นุกอง. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 สหวิทยาเขตบางมูลนาก. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปจรรย์ หงษ์แก้ว. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พัชรกันย์ เมธาอัครเกียรติ. (2565). การศึกษาไทย 4.0: ภาคปฏิบัติทางวาทกรรมในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิชาการ สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 12(1), 904-919.
- ภีชาวิชญ์ ยางงาม. (2564). กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โรงเรียนราชวินิตบางเขน. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปี 2567 งานนโยบายและแผนงาน. เรียกใช้เมื่อ 19 กันยายน 2567 จาก <https://rvb.ac.th>
- วรตну หนูทอง. (2563). กระบวนการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบางแพ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรลักษณ์ อาจวิชัย. (2565). การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิจิตรา วรธาดาสวัสดิ์. (2566). รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วีระยุทธ ชาทะกาญจน์. (2567). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2567). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- อดุลย์ แสนสืบ. (2565). แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- อธิกร ทาแกง. (2564). การศึกษาบทบาทการนิเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- อัญญา นิเมะ. (2567). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด. ใน สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Brown, W. & Moberg, D. (2009). *Organization Theory and Management: A Macro approach*. New York: John Wiley & Sons.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (4th ed.). New York: Harper & Row Publishers.
- Glickman, C. D. & Ross, C. D. (2010). *Supervisory of instruction: A Development Approach*. (3rd ed.). Massachusetts: Allyn & Bacon.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw Hill.
- Wiles, K. & Lowell, J. T. (2009). *Supervision for Better Schools*. New Jersey: Prentice-Hall.